

Zadeva C-55/20**Povzetek predloga za sprejetje predhodne odločbe v skladu s členom 98(1)
Poslovnika Sodišča****Datum vložitve:**

31. januar 2020

Predložitevno sodišče:

Sąd Dyscyplinary Izby Adwokackiej w Warszawie (Poljska)

Datum predložitvene odločbe:

24. januar 2020

Pritožnik:

Ministerstwo Sprawiedliwości

Nasprotna stranka v postopku:R.G.**Predmet postopka v glavni stvari**

Pritožba Minister Sprawiedliwości (minister za pravosodje) zoper sklep z dne 8. avgusta 2019 o ustavitvi disciplinskega postopka proti odvetniku R. G.

Predmet in pravna podlaga predloga za sprejetje predhodne odločbe

- Uporaba poglavja III Direktive 2006/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o storitvah na notranjem trgu, zlasti člena 10(6) te direktive, za disciplinske postopke proti odvetnikom in tujim pravnikom, ki so vpisani v imenik odvetnikov;
- Možnost, da kasacijsko pritožbo obravnava sodišče, za katero je bilo ugotovljeno, da ni neodvisno in nepristransko sodišče v smislu člena 47 Listine;
- Legitimacija generalnega državnega tožilca in varuha človekovih pravic za vložitev kasacijske pritožbe zoper odločbe odvetniškega disciplinskega sodišča.

Vprašanja za predhodno odločanje

- 1) Ali se določbe poglavja III Direktive 2006/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o storitvah na notranjem trgu (v nadaljevanju: **Direktiva o storitvah**), zlasti člen 10(6) te direktive, uporabijo za postopek v zvezi z disciplinsko odgovornostjo odvetnikov in tujih pravnikov, ki so vpisani v imenik odvetnikov, na podlagi katere se odvetniku lahko zlasti naloži denarna kazen, začasno prepoved opravljanje poklica ali odvzame pravica opravljati odvetniški poklic, tujemu pravniku pa se lahko zlasti naloži denarna kazen, začasno odvzame pravica do zagotavljanja pravne pomoči v Republiki Poljski ali prepoved zagotavljanja pravne pomoči v Republiki Poljski? Če je odgovor pritrdilen, ali se za zgoraj omenjeni postopek, ki pred odvetniškimi sodišči teče v zadevah, v katerih zoper odločbe teh sodišč ni mogoče vložiti pravnega sredstva pri sodiščih države ali v katerih je zoper take odločbe mogoče vložiti le izredno pravno sredstvo, kakršno je kasacijska pritožba pri Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče), določbe Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: **Listina**), zlasti njen člen 47, uporabijo tudi v primerih, ko so vsi bistveni elementi omejeni na eno državo članico?
- 2) Ali je treba v zadevi, v kateri je v okviru postopka iz prvega vprašanja za obravnavo kasacijske pritožbe zoper odločbo ali sklep odvetniškega disciplinskega sodišča ali pritožbe zoper sklep o zavržbi take kasacijske pritožbe v skladu z nacionalnimi predpisi, ki se uporabijo, pristojen organ, ki po presoji tega sodišča, ki se ujema s presojo, ki jo je v sodbi z dne 5. decembra 2019 (opravilna številka III PO 7/18) izrazilo Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče), ni neodvisno in nepristransko sodišče v smislu člena 47 Listine, opustiti uporabo nacionalnih predpisov, s katerimi je določena pristojnost takega organa, odvetniško disciplinsko sodišče pa mora tako kasacijsko pritožbo ali pritožbo predložiti v obravnavo sodišču, ki bi bilo pristojno, če ne bi bilo omenjenih predpisov?
- 3) Ali v zadevi, v kateri v okviru postopka iz prvega vprašanja kasacijske pritožbe zoper odločbo ali sklep odvetniškega disciplinskega sodišča v skladu s stališčem tega sodišča ne moreta vložiti niti generalni državni tožilec niti varuh človekovih pravic, to stališče pa je:
 - a) v nasprotju s stališčem, izraženim v mnenju z dne 27. novembra 2019 (opravilna številka II DSI 67/18), ki ga je izdalo sedem sodnikov Izba Dyscyplinarna Sądu Najwyższego (disciplinski senat vrhovnega sodišča), torej organ, ki je v skladu z nacionalnimi predpisi, ki se uporabijo, pristojen za odločanje o pritožbi zoper sklep o zavržbi kasacijske pritožbe, vendar pa po presoji odvetniškega disciplinskega sodišča, ki se ujema s presojo, ki jo je Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče) izrazilo v

sodbi z dne 5. decembra 2019 (opravilna številka III PO 7/18), ni neodvisno in nepristransko sodišče v smislu člena 47 Listine,

- b) v skladu s stališčem, ki ga je predhodno izrazil Izba Karna Sądu Najwyższego (kazenski senat vrhovnega sodišča), torej sodišče, ki bi bilo pristojno za obravnavo take pritožbe, če ne bi bilo omenjenih predpisov,

odvetniško disciplinsko sodišče lahko prezre (oziroma bi moralo prezreti) stališče, ki ga je izrazil Izba Dyscyplinarna Sądu Najwyższego (disciplinski senat vrhovnega sodišča)?

- 4) Ali bi moralo odvetniško disciplinsko sodišče, če je bila pri njem v zadevi iz tretjega vprašanja vložena pritožba ministra za pravosodje, vendar

- a) je eden od dejavnikov, na podlagi katerih je po mnenju Sądu Najwyższy (vrhovno sodišče), izraženem v sodbi z dne 5. decembra 2019 (opravilna številka III PO 7/18), in mnenju odvetniškega disciplinskega sodišča utemeljena ugotovitev, da Izba Dyscyplinarna Sądu Najwyższego (disciplinski senat vrhovnega sodišča), torej organ, omenjen v točki (a) tretjega vprašanja, ni neodvisno in nepristransko sodišče v smislu člena 47 Listine, vpliv, ki ga ima na njegovo sestavo izvršilna oblast in torej tudi ravno minister za pravosodje,

- b) funkcijo generalnega državnega tožilca, ki naj bi bil v skladu s stališčem Izba Dyscyplinarna Sądu Najwyższego (disciplinski senat vrhovnega sodišča), torej organa iz točke (a) tretjega vprašanja, legitimiran za vložitev kasacijske pritožbe zoper sklep, izdan na podlagi pritožbe, v skladu s stališčem Izba Karna Sądu Najwyższego (kazenski senat vrhovnega sodišča), torej sodišča iz točke (b) tretjega vprašanja, in stališčem odvetniškega disciplinskega sodišča pa te legitimacije nima, na podlagi zakona opravlja ravno minister za pravosodje,

pritožbo zavreči, če lahko le tako zagotovi skladnost postopka s členom 47 Listine in zlasti prepereči, da bi v postopku sodeloval organ, ki ni neodvisno in nepristransko sodišče v smislu tega člena?

Navajane določbe prava Unije

Direktiva 2006/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o storitvah na notranjem trgu, člena 10(6);

Listina Evropske unije o temeljnih pravicah, člen 47.

Navajane nacionalne določbe

Ustawa z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (zakon z dne 26. maja 1982 o odvetništvu; v nadaljevanju: pr.a.), člen 11(2), člen 39, točka 1, člen 40, točki 1 in 2, člen 51, člen 54(1), člen 56, točki 1 in 3, člen 63, člen 80, člen 81(1), člen 82(2), člen 86, člen 88a(1) in (4), člen 89, člen 91, člen 91a(1), člen 91b, člen 91c, člen 95n;

Ustawa z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej (zakon z dne 5. julija 2002 o zagotavljanju pravne pomoči s strani tujih pravnikov v Republiki Poljski; v nadaljevanju: u.s.p.z.), člen 4(1), člen 10(1) in (2);

Kodeks postępowania karnego (zakonik o kazenskem postopku; v nadaljevanju: k.p.k.), člen 100(8), člen 521;

Ustawa z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (zakon z dne 28. januarja 2016 o državnem tožilstvu; v nadaljevanju: pr.p.), člen 1(2);

Ustawa z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (zakon z dne 8. decembra 2017 o vrhovnem sodišču; v nadaljevanju: u.S.N.), člen 24, člen 27(1), točka 1(b), prva alineja.

Kratka predstavitev dejanskega stanja in postopka

- 1 Rzecznik Dyscyplinary Izby Adwokackiej w Warszawie (disciplinski tožilec odvetniške zbornice v Varšavi) je 8. avgusta 2017 prejel dopis Prokurator Krajowy – Pierwszy Zastępca Prokuratora Generalnego (državni tožilec – prvi namestnik generalnega državnega tožilca; v nadaljevanju: državni tožilec) z dne 20. julija 2017, ki je vseboval predlog za uvedbo disciplinskega postopka proti odvetniku R.G. Navedeni organ je menil, da so bile z izjavami odvetnika R.G., ki so bile predvajane 10. in 11. oktobra 2016 in v katerih je ta komentiral hipotetično možnost, da bo v zvezi z njegovo stranko D. T., predsednikom Evropskega sveta, začeta preiskava zaradi suma storitve kaznivega dejanja, prekoračene meje svobode izražanja odvetnika, da bi šlo pri njih lahko za grožnje, za katere je predpisana kazen in pomenijo kaznivo dejanje, ter da pomenijo disciplinsko kršitev.
- 2 Disciplinski tožilec odvetniške zbornice v Varšavi je s sklepom z dne 7. novembra 2017 zavrnil predlog za uvedbo disciplinskega postopka. Ta sklep je bil na podlagi pritožbe, ki jo je vložil državni tožilec, 23. maja 2018 razveljavljen s sklepom Sąd Dyscyplinary Izby Adwokackiej w Warszawie (disciplinsko sodišča odvetniške zbornice v Varšavi; v nadaljevanju: disciplinsko sodišče), zadeva pa je bila vrnjena disciplinskemu tožilcu. Disciplinski tožilec je s sklepom z dne 18. junija 2018 začel disciplinski postopek v zvezi z očitkom, da je odvetnik R.G. 10. in 11. oktobra 2016 prekoračil meje svobode izražanja. Disciplinski tožilec je s sklepom z dne 28. novembra 2018 ta postopek ustavil, ker je ugotovil,

da dejanje ni imelo znakov disciplinske kršitve. Na podlagi pritožbe državnega tožilca in pritožbe ministra za pravosodje je disciplinsko sodišče ta sklep 13. junija 2019 razveljavilo, zadeva pa je bila disciplinskemu tožilcu vrnjena v ponovno obravnavo. Disciplinski tožilec je sklepom z dne 8. avgusta 2019 znova ustavil disciplinski postopek proti odvetniku R.G. Pritožbo zoper ta sklep sta vložila tako državni tožilec kot minister za pravosodje.

- 3 Trenutno je (bi lahko bila) predmet obravnave pred disciplinskim sodiščem pritožba, ki jo je vložil minister za pravosodje; pritožbo državnega tožilca je disciplinski tožilec s sklepom z dne 30. avgusta 2019 zavrgel, vendar je ta sklep 10. decembra 2019 disciplinsko sodišče razveljavilo; disciplinski tožilec zgoraj omenjene pritožbe doslej še ni posredoval disciplinskemu sodišču.

Kratka predstavitev obrazložitve predložitvene odločbe

- 4 Disciplinsko sodišče, ki odloča v tej zadevi, meni, da lahko Sodišču postavi vprašanje za predhodno odločanje. Je namreč sodišče v smislu člena 267 PDEU, saj je bilo ustanovljeno na podlagi zakona, je stalno, pri odločanju neodvisno (člen 89(1) pr.a.), razsoja o sporih, pri čemer odloča o predlogih disciplinskega tožilca za kaznovanje odvetnika in o pritožbah zoper sklepe disciplinskega tožilca o zavrnitvi začetka ali ustavitvi disciplinskega postopka, uporablja pravila postopka, določena z pr.a. in k.p.k., njegove odločbe so zavezujoče in predmet izvršbe, deluje na predlog strank in ne po uradni dolžnosti ter mora uporabljati pravne določbe. Poleg tega je kot sodišče, ki odloča na zadnji stopnji, v smislu člena 267 PDEU celo dolžno vložiti predlog za sprejetje predhodne odločbe.

Prvo vprašanje – Direktiva o storitvah

- 5 Disciplinsko sodišče ima dvome glede razlage določb Direktive o storitvah, natančneje, ali se določbe poglavja III te direktive uporabljajo za postopke v zvezi z disciplinsko odgovornostjo odvetnikov in tujih pravnikov, vpisanih v imenik odvetnikov, tudi če so vsi bistveni elementi omejeni na eno samo državo. To vprašanje je bistveno za sprejetje odločitve v zadevi. Če se določbe poglavja III Direktive o storitvah uporabljajo za postopke v zvezi z disciplinsko odgovornostjo odvetnikov in tujih pravnikov, vpisanih v imenik odvetnikov, potem ti postopki spadajo na področje prava Unije, tako da se zanje – in sicer tako v primeru, če tečejo pred odvetniškimi disciplinskimi sodišči, kot v primeru, če na podlagi pritožb zoper odločitve odvetniških disciplinskih sodišč tečejo ali bi lahko tekli pred sodišči ali drugimi državnimi organi – uporabljajo določbe Listine, zlasti njen člen 47. V takem primeru bo moralo v skladu s pravom Unije disciplinsko sodišče zagotoviti, da je v postopku, ki teče pred njim, spoštovan standard poštenega sojenja iz omenjene določbe.
- 6 Disciplinsko sodišče se nagiba k stališču, da je treba na zgornje vprašanje odgovoriti pritrdilno. Zagotavljanje pravne pomoči s strani odvetnikov s sedežem v Uniji nedvomno spada na področje uporabe člena 2(1) Direktive o storitvah –

taka pomoč namreč pomeni storitev, ki jo opravi ponudnik s sedežem v državi članici, in sicer zlasti glede na to, da so z vidika poljskega prava odvetniki podjetniki in opravljajo gospodarsko dejavnost. Poleg tega pravna pomoč, ki jo zagotavljajo odvetniki, ni zajeta z nobeno od izjem iz člena 2(2), točke od (a) do (l), Direktive. Po mnenju disciplinskega sodišča gre pri sistemu vpisov in izbrisov iz imenikov odvetnikov za „sistem dovoljenj“ v smislu člena 4, točka 6, Direktive o storitvah. Element tega sistema je tudi disciplinski postopek proti odvetniku, saj lahko odvetniška disciplinska sodišča v okviru tega postopka *de facto* zadržijo (z izrekom kazni začasne prepovedi opravljanja poklica ali začasnim odvzemom pravice do zagotavljanja pravne pomoči na ozemlju Republike Poljske) izvajanje odločbe, s katero se dovoli opravljanje odvetniške dejavnosti, ali tako odločbo prekličejo, in sicer z učinkom za najmanj deset let (na podlagi izreka kazni odvzema pravice opravljati odvetniški poklic ali prepovedi zagotavljanja pravne pomoči na ozemlju Republike Poljske). Ko postane odločba disciplinskega sodišča pravnomočna, odvetnik ali tuj pravnik – začasno ali trajno – izgubi pravico do opravljanja storitev. To pa v bistvu pomeni preklic dovoljenja v smislu člena 10(6) Direktive.

- 7 Po mnenju disciplinskega sodišča uporaba določb poglavja III Direktive o storitvah za obravnavane disciplinske postopke prav tako ni izključena na podlagi člena 3(1) te direktive. Določbe drugih direktiv, s katerimi so urejeni posebni vidiki začetka opravljanja in opravljanja dejavnosti zagotavljanja pravnih storitev v okviru svobode opravljanja storitev ali svobode ustanavljanja, namreč niso v nasprotju z določbami poglavja III. Tudi v primeru, če bi bilo tako nasprotje podano glede katerega od vidikov, ki so urejeni z določbami poglavja III Direktive, pa se nikakor ne bi nanašalo na celotno poglavje. S temi direktivami je opravljanje storitev pravne pomoči ločeno urejeno le v obsegu, v katerem te storitve vsebujejo tuj element in kot take spadajo v okvir svobode opravljanja storitev ali svobode ustanavljanja iz Pogodbe. Področje uporabe poglavja III Direktive o storitvah pa je širše, saj so z njim zajeti tudi povsem notranji položaji (sodba Sodišča z dne 30. januarja 2018, *College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Amersfoort in Visser Vastgoed Beleggingen BV* (C-360/15 in C-31/16)). Uporaba določb poglavja III Direktive o storitvah zato vsaj v povsem notranjih položajih ne bi smela biti omejena na podlagi člena 3(1) te direktive.
- 8 Uporaba določb poglavja III Direktive o storitvah za zadevne postopke pred odvetniškimi disciplinskimi sodišči prav tako ni izključena na podlagi člena 1(5) te direktive. V skladu s členom 86 pr.a. disciplinski postopek teče neodvisno od kazenskega postopka. Poleg tega je namen disciplinskega postopka dejansko drugačen od namena kazenskega postopka. Disciplinski postopek je pravzaprav namenjen zagotavljanju učinkovitosti sistema regulacije dostopa do opravljanja pravnih storitev. V tem smislu je element „sistema dovoljenj“, brez katerega ta postopek ne bi imel smisla.

Drugo vprašanje – pristojnost za odločanje o kasacijski pritožbi ali pritožbi zoper sklep o zavržbi kasacijske pritožbe

- 9 Drugo vprašanje se nanaša na organ, pristojen za odločanje o kasacijski pritožbi zoper odločbo odvetniškega disciplinskega sodišča ali o pritožbi zoper sklep o zvržbi kasacijske pritožbe. V skladu s členom 27(1), točka 1(b), prva alineja, u.S.N. je za zadeve, ki jih Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče) obravnava v zvezi z disciplinskimi postopki, ki se vodijo na podlagi zakona o odvetništvu, pristojen Izba Dyscyplinarna Sądu Najwyższego (disciplinski senat vrhovnega sodišča; v nadaljevanju: disciplinski senat SN). Vprašanje, ali je disciplinski senat SN neodvisno in nepristransko sodišče v smislu člena 47 Listine, sta Sodišče in Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče) že obravnavala. Slednje je ob sklicevanju na sodbo Sodišča z dne 19. novembra 2019, A.K. (Neodvisnost disciplinskega senata vrhovnega sodišča) (C-585/18, C-624/18 in C-625/18), v sodbi z dne 5. decembra 2019 (opravilna številka III PO 7/18) razsodilo, da disciplinski senat SN ni neodvisno in nepristransko sodišče v smislu člena 47 Listine. Eden od dejavnikov, na podlagi katerih je Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče) to ugotovilo, je bil vpliv izvršilne oblasti, zlasti ministra za pravosodje, na sestavo tega organa.
- 10 V tem položaju se zdi, da je mogoče in treba opustiti uporabo nacionalnih določb, s katerimi je določena pristojnost disciplinskega senata SN, torej člena 27(1), točka 1(b), prva alineja, u.S.N. V tem primeru bi bil na podlagi člena 24 u.S.N. za obravnavo zadevnih kasacijskih pritožb in pritožb pristojen Izba Karna Sądu Najwyższego (kazenski senat vrhovnega sodišča; v nadaljevanju: kazenski senat SN), ker se za zadeve v zvezi z disciplinsko odgovornostjo odvetnikov uporabljajo določbe k.p.k. Vendar bi moralo Sodišče pojasniti, ali je zgornje sklepanje utemeljeno tudi, če sodišče, ki bi opustilo uporabo navedene določbe, ne bi bilo Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče), temveč samo odvetniško disciplinsko sodišče.
- 11 Ker mora odvetniško disciplinsko sodišče v skladu z nacionalnim pravom po razglasitvi ali ob vročitvi odločbe stranke postopka (eventualno tudi ministra za pravosodje) obvestiti o roku in načinu za vložitev pravnega sredstva ali o tem, da zoper njegovo odločitev ni pravnega sredstva, želi disciplinsko sodišče izvedeti, ali bi moralo glede na vsebino sodbe Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče) z dne 5. decembra 2019 pri oblikovanju besedila pravnega pouka opustiti vsebino člena 27(1), točka 1(b), prva alineja, u.S.N. in v njem namesto tega navesti, da je treba pravno sredstvo – če to sodišče presodi, da je zoper njegovo odločbo to sploh mogoče – vložiti pri kazenskem senatu SN.
- 12 Drugo vprašanje je bilo postavljeno ob predpostavki, da postopek iz prvega vprašanja – in torej tudi zadevni postopek – spada na področje uporabe Listine, zlasti njenega člena 47. Ta predpostavka, od katere je odvisna dopustnost tega vprašanja, bo izpolnjena, če – prvič – bo odgovor na prvo vprašanje pritrdilen. Drugič, disciplinsko sodišče meni, da je mogoče dvomiti o tem, da gre pri obravnavani zadevi za povsem notranji položaj, saj se nanaša na ravnanja odvetnika R.G., ki je pooblaščenec osebe D.T., ki je predsednik Evropskega sveta. Tretjič, Sodišče o obstoju povezave s pravom Unije, ki je podlaga za obstoj

njegove pristojnosti, sklepa že v primeru, če je zadeva glede na določbe, ki se v njej uporabijo, potencialno čezmejna. Zadostuje namreč že okoliščina, da bi bili gospodarski subjekti iz ene države članice lahko zainteresirani za opravljanje regulirane dejavnosti v drugi državi članici (glej sodbe z dne 11. junija 2015, *Berlington* (C-98/14, in navedena sodna praksa), z dne 1. junija 2010, *Blanco Perez in Chao Gomez* (C-570/07 in C-571/07), z dne 19. julija 2012, *Garkalns* (C-470/11) in z dne 15. novembra 2016, *Ullens de Schooten* (C-268/15, točka 50)). Poleg tega za ugotovitev obstoja povezave s pravom Unije in torej pristojnosti Sodišča zadošča tudi to, da bi lahko bile med prejemniki storitev regulirane gospodarske dejavnosti potencialno tudi osebe iz drugih držav članic (sodbi z dne 11. junija 2015, *Berlington* (C-98/14) in z dne 15. novembra 2016, *Ullens de Schooten* (C-268/15, točka 51)). Med strankami odvetnikov odvetniške zbornice v Varšavi in celo samega odvetnika R.G. bi nedvomno lahko bile – oziroma verjetno že so – tudi osebe iz drugih držav članic. Četrto, pristojnost Sodišča za oblikovanje odgovora na vprašanja za predhodno odločanje, postavljena v zadevi, v kateri so vsi elementi omejeni na eno samo državo članico, je lahko utemeljena na podlagi okoliščine, da je z nacionalnim pravom predložitvenemu sodišču naloženo, naj državljanu države članice, ki ji to sodišče pripada, prizna enake pravice, kot bi jih imel v enakem položaju na podlagi prava Unije državljan druge države članice (sodba z dne 15. novembra 2016, *Ullens de Schooten* (C-268/15, točka 52 in navedena sodna praksa)). Z vidika poljskega prava bi bilo težko zagovarjati stališče, da bi bilo treba pri obravnavi zadev v zvezi z disciplinsko odgovornostjo tujih pravnikov iz držav članic Unije, ki so vpisani v odvetniški imenik, ter odvetnikov, ki so državljani takih držav, ali odvetnikov, ki sodelujejo pri opravljanju storitev za osebe iz drugih držav članic, uporabiti ene (strožje) standarde, za preostale odvetnike, torej take, ki so poljski državljani in opravljajo storitve za poljske stranke, pa druge (manj stroge) standarde. Taka obrnjena diskriminacija z vidika poljskega prava ne bi bila dopustna.

Tretje vprašanje – pristop pri presojanju o možnosti vložitve kasacijske pritožbe

- 13 Zaradi razlogov, ki so bili navedeni že v utemeljitvi drugega vprašanja, je treba razjasniti ne le, kateri organ bo pristojen za odločanje o morebitni kasacijski pritožbi zoper odločbo disciplinskega sodišča ali o pritožbi zoper sklep o zavržbi kasacijske pritožbe, ampak tudi, ali je kasacijsko pritožbo sploh mogoče vložiti. To je pomembno zaradi vsebine pouka, ki ga mora disciplinsko sodišče podati ob razglasitvi ali vročitvi odločbe, in nadaljnjih obveznosti tega sodišča v primeru vložitve kasacijske pritožbe ter tudi morebitne potrebe, da se v tem okviru drugače zagotovi spoštovanje standarda, ki izhaja iz člena 47 Listine. Zaradi razlogov, navedenih zgoraj v točki 12, to vprašanje spada v okvir prava Unije, Sodišče pa je pristojno za njegovo razjasnitev.
- 14 Dvom disciplinskega sodišča izhaja iz dejstva, da v skladu s stališčem, ki so ga doslej zagovarjali kazenski senat SN, pravna teorija in odvetniška disciplinska sodišča v zadevah, kakršna je obravnavana, kasacijske pritožbe ne morejo vložiti niti stranke niti generalni državni tožilec ali varuh človekovih pravic. Natančneje,

v takih zadevah ti subjekti ne morejo vložiti tako imenovane izredne kasacijske pritožbe, določene v členu 521 k.p.k. Tako je tudi stališče disciplinskega sodišča. Vendar je disciplinski senat SN v mnenju, ki ga je dne 27. novembra 2019 – v drugi zadevi, ki se je sicer prav tako nanašala na odvetnika R.G. – sprejel v sestavi sedmih sodnikov (opravilna številka II DSI 67/18), ugotovil, da se v takih zadevah lahko vložijo kasacijske pritožbe na podlagi člena 521 k.p.k. To bi pomenilo, da lahko v takih zadevah generalni državni tožilec in varuh človekovih pravic vložita kasacijsko pritožbo. Disciplinsko sodišče se zato sprašuje, ali bi moralo to stališče disciplinskega senata SN – ki zanj sicer formalno ni zavezujoče – upoštevati ali pa nima pravne veljave, ker – kot je bilo pojasnjeno zgoraj – v skladu s sodbo Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče) z dne 5. decembra 2019 (opravilna številka III PO 7/18) disciplinski senat SN ni neodvisno in nepristransko sodišče v smislu člena 47 Listine.

Četrto vprašanje – način zagotovitve, da bo zadevo obravnavalo neodvisno in nepristransko sodišče v smislu člena 47 Listine

- 15 V obravnavanem primeru naj bi disciplinsko sodišče obravnavalo pritožbo ministra za pravosodje, ki je ta ni vložil kot stranka v postopku, temveč kot poseben subjekt na podlagi člena 88a(4) pr.a., v skladu s katerim ima pravico do vložitve pritožbe v vsaki zadevi. V skladu s stališčem, ki so ga doslej zagovarjali kazenski senat SN, pravna teorija in odvetniška disciplinska sodišča, v takih zadevah kasacijska pritožba zoper morebiten sklep disciplinskega sodišča o potrditvi izpodbijanega sklepa o ustavitvi postopka ni mogoča. Drugačno stališče pa izhaja iz mnenja sedmih sodnikov disciplinskega senata SN z dne 27. novembra 2019 (opravilna številka II DSI 67/18), v katerem je bilo navedeno, da lahko zoper tak sklep kasacijsko pritožbo vložijo generalni državni tožilec, ki je v skladu s členom 1(2) pr.p ravno minister za pravosodje. Pri tem je pomembno, da je bil eden od dejavnikov, zaradi katerih je Sąd Najwyższy (vrhovno sodišče) ugotovilo, da disciplinski senat SN ni neodvisno in nepristransko sodišče v smislu člena 47 Listine, njegova odvisnost od izvršilne oblasti, in sicer zlasti vpliv, ki ga ima na njegovo sestavo minister za pravosodje (ki je obenem generalni državni tožilec).
- 16 Glede na opisane okoliščine ter to, da se tako ta zadeva kot zadeva II DSI 67/18 nanašata na istega odvetnika, da je bila obravnavana zadeva začeta na predlog prvega namestnika generalnega državnega tožilca in da se očitki, ki se odvetniku v njej postavljajo, nanašajo na njegove izjave o delovanju državnega tožilstva, disciplinsko sodišče meni, da obstaja nevarnost, da bo tudi v primeru uporabe sredstev, omenjenih v drugem in tretjem vprašanju – torej tudi, če bo disciplinsko sodišče presodilo, da v obravnavani zadevi kasacijska pritožba ni mogoča in je treba morebitno pritožbo zoper sklep o zavrzbi kasacijske pritožbe vložiti pri kazenskem senatu SN –, kasacijsko pritožbo, ki jo je vložil generalni državni tožilec (minister za pravosodje), disciplinski senat SN vendarle obravnaval. Zaradi te možnosti se je treba vprašati, kako lahko (oziroma bi moralo) v primeru, če bi presodilo, da je nevarnost, da bo do tega prišlo, otipljiva, ravna(ti) disciplinsko

sodišče, da bi ta položaj preprečilo in tako zagotovilo, da bo v obravnavani zadevi spoštovan standard iz člena 47 Listine.

- 17 Ker minister za pravosodje nastopa kot posebni subjekt, je utemeljeno vprašanje, ali mora disciplinsko sodišče v primeru obstoja dejanske nevarnosti, omenjene zgoraj, to pritožbo zavreči, čeprav je ta v skladu s predpisi, ki se uporabijo, *prima facie* dopustna. V nasprotnem primeru lahko nastane položaj, v katerem bo *de facto* en in isti subjekt – ki nastopa zdaj kot minister za pravosodje zdaj kot generalni državni tožilec in zdaj kot subjekt, ki dejansko in odločilno vpliva na sestavo disciplinskega senata SN, ki mu nato najprej prizna legitimacijo za vložitev kasacijske pritožbe, ki v skladu z zakonom ni dopustna, nazadnje pa to kasacijsko pritožbo obravnava – s svojim ravnanjem povzročil, da v obravnavani zadevi ne bo spoštovana zahteva iz člena 47 Listine, da zadevo obravnava neodvisno in nepristransko sodišče.